

BIOPSIE, DRENÁŽE A PUNKCE V MOÚ

Informační a edukační centrum

✉ educentrum@mou.cz

Biopsie, drenáže a punkce jsou tzv. intervenční vyšetření. Znamená to, že nástroj k vyšetření (v radiologii je to vždy tenká jehla) je zaveden přes kůži nemocného k vyšetřovanému místu. Kontrola zavedení je prováděna radiologickou zobrazovací metodou – rentgenem (RTG), ultrazvukem (UZ) nebo počítačovým tomografem (CT).

Jak se na vyšetření připravit

Příprava k biopsiím vyžaduje, aby byl pacient v den výkonu **nalačno** (tzn. nejíst). Několik dní před vyšetřením (nejpozději den předem) je pacientovi odebrán malý vzorek krve na vyšetření krvácivosti a srážlivosti. Komplikací bývá nejčastěji menší krvácení z místa odběru, velmi zřídka infekce.

Drenáže představují zavedení vnější odvodné cévky (drénu) sloužící k odstranění tekutiny či jiného tekutého obsahu z některého orgánu nebo z dutiny. U drenáže ledviny mluvíme o nefrostomii, u drenáže žlučododů mluvíme o PTD apod. Příprava je podobná jako u biopsií.

Jak vyšetření probíhá

Punkce je odběr tekutiny přes kůži pomocí tenké jehly. Provádí se při místním znecitlivění.

Biopsie znamená odběr vzorku tkáně k laboratornímu zhodnocení. Provádí se při místním znecitlivění speciální tenkou jehlou, která se zavede přes kůži do místa vhodného k odběru. Jehla je jen o málo silnější než běžná injekční jehla. Vyšetření v našem ústavu probíhá za sterilních podmínek, aby se zamezilo následné infekci.

Biopsie jsou v MOÚ většinou prováděny na CT vyšetřovně, ultrazvukovém nebo i angiografickém pracovišti. Někdy je nutný po výkonu několikahodinový klidový režim, určující je místo (orgán), z něhož je vzorek odebrán.

Drenáž se provádí tak, že po místním znecitlivění tenkou jehlou je napíchnuta příslušná dutina a po vodiči (tenký drátek s měkkým koncem) navléknut drén, který je zaveden do dutiny a upevněn obvykle ke kůži několika stehy.

Na drén je napojen sběrný sáček, kam tekutina samovolně odtéká, nebo je drén napojen na lůžkovém oddělení na tzv. aktivní sání, aby byla tekutina odsávána. Většina drénů musí být proplachována, aby se neucpala. Toto provádí sestra na lůžkovém oddělení. Drény, které zůstávají delší dobu, se proplachují obvykle v intervalu 1x denně až 2x týdně. U drénů, které odvádějí hustější obsah, je nutné někdy proplachovat i několikrát denně. Musí se to dít za dodržování určitých pravidel, které vylučují možnost zanesení infekce do drénu, a tím do těla. Po rozpojení drénu od sběrného sáčku se ústí drénu otre nebo postříká desinfekcí a injekční stříkačkou na jedno použití se drén propláchně sterilním fyziologickým roztokem (případně v kombinaci s nějakou další léčebnou látkou, kterou určí Váš ošetřující lékař). Po odeznění problémů je drén vytažen. V případě nutnosti ponechání drénu je zhruba po 3 měsících potřeba vyměnit jej za nový.

Z komplikací přichází nejčastěji v úvahu povytažení až úplné vytažení drénu důsledkem neopatrného zacházení. Méně často se setkáváme s ucpáním drénu nebo infekcí. Vyšetření provádí zkušený tým asistentů a lékařů.

Jak se na vyšetření objednat

Biopsie, drenáže a punkce se provádí na radiologickém (RDG) oddělení. K vyšetření Vás objedná lékař, který Vás k tomuto výkonu posílá. V případě biopsie prsu je možné i telefonické objednání na základě žádanky.

Odpovědnost za navržení daného vyšetření či úkonu provedeného na našem radiologickém (RDG) oddělení je jednak na lékaři, který pacienta k výkonu odesílá, a dále pak na lékaři – radiologovi, který jej provádí. Má-li pacient pochybnosti o nezbytnosti takového vyšetření, obrátí se v prvé řadě na svého ošetřujícího lékaře, který mu srozumitelně vysvětlí, jaký přínos bude mít konkrétní vyšetření pro pacientovu léčbu.

Při příchodu na RDG oddělení se, prosím, vždy ohlaste v RDG evidenci. Při nutnosti dovozu na naše oddělení Vás ohlásí doprovázející osoba.

Kontakty

V případě, že se z jakýchkoliv důvodů nemůžete na objednaný termín dostavit, zavolejte prosím přímo na naše oddělení nejpozději den před vyšetřením od 6:45 do 15:15 (ve všední dny).

☎ 543 136 010

☎ 543 136 017

☎ 543 136 019

Informační a edukační centrum MOÚ

Autor: MUDr. Jan Křístek, Ph.D., primář
Oddělení radiologie; Pavel Jaroš, vedoucí
radiologický asistent Oddělení radiologie

R7/2024/1

Masarykův onkologický ústav
Žlutý kopec 7, 656 53 Brno

☎ 543 131 111
🌐 www.mou.cz

Tyto materiály jsou určeny výhradně pro potřebu MOÚ v Brně a jsou chráněny zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon). Rozmnožování, rozšiřování či jiné užívání těchto materiálů bez písemného souhlasu Masarykova onkologického ústavu je nepřípustné. © 2024